

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7CdoR/2/2026
Identifikačné číslo spisu: 8724202916
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Valentová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:8724202916.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého U. U., narodeného XX. U. XXXX, M., T.. X. XXX/XX, t. č. bytom ako matka, v konaní zastúpeného procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov matky U. U., narodenej XX. R. XXXX, M., t. č. M. XX a otca W. P., narodeného XX. U. XXXX, B., X. XXXX/XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28. októbra 2025, č. k. 15CoP/53/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. marca 2025, č. k. 27P/83/2024 - 72 zmenil pôvodný rozsudok zo dňa 30. 03. 2021 v časti výživné tak, že zaviazal otca prispievať na výživné maloletého U. sumou 140 eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 16. 07. 2024 (výrok I.). Dlhé výživné za obdobie od 16. 07. 2024 do 17. 03. 2025 vo výške 480 eur je otec povinný uhradiť k rukám matky v lehote do 31. 12. 2025 (výrok II.). Návrh otca na zníženie výživného zamietá (výrok III.). Zároveň súd prvej inštancie rozhodol aj o trovách konania a to tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok IV.).

1.1. Po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že návrh matky na zvýšenie výživného je potrebné porovnať s okolnosťami dôležitými pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že naposledy o výživnom bolo rozhodnuté 30. 03. 2021, kedy rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal povinného otca prispievať na výživu maloletého sumou 80 eur mesačne. Súd prvej inštancie poukázal na to, že zmena pomerov na strane maloletého okrem vyššieho veku nastala aj v tom, že začal chodiť do 5. ročníka, t. j. druhý stupeň základnej školy. Maloletý začal chodiť na voľnočasovú aktivitu - futbal. Zároveň mal súd preukázané, že sa zmenil charakter potrieb maloletého, a to tým, že sa zvýšili náklady týkajúce sa na školu, školné ročne 240 eur a na voľnočasové aktivity mesačný poplatok 25 eur za futbal. Maloletý

rastie, aj náklady na ošatenie sa zvýšili o 70 až 90 eur štvrťročne, náklady na obnovu o 30 až 40 eur štvrťročne. S poukazom na majetkové pomery matky, u ktorej došlo k zmene zamestnaneckého pomeru, od 01. 05. 2024 sa zamestnala v Z. Poprad a. s. s čistým príjmom 900 eur. O maloletého sa stará vyslovene ona a pri určovaní výšky výživného poukázal súd prvej inštancie predovšetkým na tú skutočnosť, že na strane otca od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k zmene zamestnávateľa. V čase posledného rozhodnutia o vyživovacej povinnosti deklaroval otec čistým príjmom v sume 727 eur a od 17. 12. 2024 je zamestnaný v spoločnosti G. SK a. s so sídlom v Bratislave, pričom jeho minimálna mzda je 816 eur v hrubom, čo predstavuje čistú mzdu 663,50 eura. Za obdobie od apríla 2024 do septembra 2024 mu bola vyplatená provízia v sume 1.196,22 eura, čo za obdobie šiestich mesiacov je v priemere 199,37 eura mesačne v čistom. Podľa výpisov pracovných ponúk na stránke platy.sk sa pohybuje hrubý mesačný príjem v automobilovom priemysle od 1.092 eur do 2.425 eur, v priemere jeho čistý mesačný príjem vrátane provízií zohľadňujúc potencionálny príjem by mal dosahovať sumu 900 eur. Zároveň poukázal súd prvej inštancie na výdavky otca, úver v sume 340 eur, výdavky deklaroval vo výške 500 eur mesačne. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že od poslednej úpravy výšky vyživovacej povinnosti spred štyroch rokov došlo k podstatnej zmene pomerov nástupom maloletého na druhý stupeň základnej školy a zároveň sa zmenil aj charakter jeho potrieb. Na základe citovaných ustanovení, právnych predpisov a zistených skutočností súd dospel k záveru, že oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu o výške vyživovacej povinnosti došlo k zmene pomerov na strane maloletého.

1.2. Súd prvej inštancie rozhodol aj o trovách konania v zmysle ustanovenia § 52 CMP.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 28. októbra 2025 č. k. 15CoP/53/2025 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (výrok I.) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (výrok II.).

2.1. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, tento ako vecne správny a zákonný potvrdil. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam otca doplnil, že podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie podrobne zistil skutočný stav vecí, ako aj všetky skutočnosti, ktoré boli zisťované a popísané na základe písomných dôkazov a na základe týchto aj dňa 17. 03. 2025 rozhodol. Pôvodným rozhodnutím z 30. 03. 2021, ktorým bol otec zaviazaný platiť výživné na maloletého vo výške 80 eur, ktoré nepostačuje na krytie jeho potrieb čo sa týka bývania, ošatenia, obuvi, ako aj voľnočasovej činnosti, pričom maloletý hrá futbal a v súčasnej dobe je žiakom 5. ročníka, tzn., že navštevuje druhý stupeň základnej školy, je preto potrebné zmeniť a výživné zvýšiť na 140 eur mesačne.

2.2. Z vykonaného dokazovania a predovšetkým z preukázaných nákladov na maloletého správne argumentoval súd prvej inštancie aj možnosťou potencionálneho príjmu na strane otca, ktorý v súčasnej dobe pracuje v Bratislave, kde sú oveľa výhodnejšie pracovné podmienky na získanie lepšie platenej práce, ako je tomu na východnom Slovensku.

2.3. Ohľadom argumentácie v časti rozsahu určenia vyživovacej povinnosti súd prvej inštancie nevyhovel v celom rozsahu návrhu matky, ktorá žiadala 190 eur, správne rozhodol súd prvej inštancie o výške výživného 140 eur, pričom vyhodnotil uvedenú sumu v súlade s potrebami maloletého. Avšak nevyhovel ani návrhu otca na zníženie výživného, pretože považoval uvedené obidva návrhy za nedôvodné. Čo sa týka určenia výživného v danom prípade odvolací súd mal na mysli v prvom rade nároky maloletého, ktorý je v súčasnej dobe na druhom stupni základnej školy, zvýšili sa jeho nároky na oblečenie, stravu, ako aj voľnočasové vyžitie, nakoľko sa venuje futbalu. Ohľadom samotnej úhrady a nákladov v prospech maloletého v prvom rade poukazuje na to, že všetky finančné prostriedky vynakladá matka a odvolací súd má za to, že samotné zvýšenie na sumu 140 eur mesačne rozhodol súd prvej inštancie správne a v súlade aj s Metodickou príručkou na určenie výživného, ktorým disponuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorá je aj pomôckou pre určenie výživného v prospech maloletých detí.

2.4. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na obsah článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a článok 5 Zákona o rodine. Odvolací súd s poukazom na tieto skutočnosti, ktoré zvýraznil, nechal odvolacie dôvody otca ako také, ktoré by spôsobili zmenu, resp. zrušenie samotného rozhodnutia súdu prvej inštancie. Aj odvolací súd bol toho názoru, že otec si musí byť vedomý toho, že pokiaľ pracuje a jeho príjem nedosahuje takú výšku, aby mohol bez akýchkoľvek pochybností hrať výživné, či už pôvodné alebo zvýšené výživné na maloletého, musí sa zaoberať aj tou otázkou, že si má hľadať

zamestnanie, v ktorom bude dosahovať vyšší príjem, a tak zabezpečovať nielen svoje náklady, ale v prvom rade výživné na maloletého syna. Už len tá skutočnosť, že všetky potreby, čo sa týka samotného života, školy a záujmové vyžitie maloletého zabezpečuje matka, je na otcovi, aby aspoň formou platenia výživného čiastočne sa na týchto povinnostiach voči maloletému zúčastňoval. Príjem otca v danom prípade je dôležitý pri určení samotného výživného a podľa odvolacieho súdu správne argumentoval súd prvej inštancie, keď vzal v úvahu aj potencialitu príjmu, ktorú môže otec maloletého dosahovať, nakoľko je zamestnaný v Bratislave, kde sú oveľa väčšie možnosti zamestnania, ako je tomu na východe Slovenska.

2.5. Odvolací súd všetky námietky otca vyhodnotil ako nedôvodné, pretože sa nezakladajú na skutočnostiach, ktoré by v konaní ovplyvnili samotné rozhodnutie súdu prvej inštancie, resp. spôsobili to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolací súd zmení, resp. zruší. Čo sa týka žiadosti otca ako povinného z platenia výživného o vykonanie testov DNA, uvedené nie je predmetom tohto konania, preto sa odvolací súd k tejto otázke nevyjadril.

2.6. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP a to tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal otec maloletého (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vychádzajúc z ust. § 124 ods. 1 CSP vyvodzoval z toho, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, podľa ust. § 420 písm. f) CSP.

3.1. Dovolateľ uviedol, že žiada o urýchlené zrušenie rozsudku zo dňa 28. 10. 2025, pričom nebol zohľadnený jeho zdravotný stav a súd určil výšku výživného z potencionálneho príjmu automechanika, pričom vychádzal z jeho stredoškolského vzdelania. Dovolateľ uviedol, že povolanie automechanika nemôže vykonávať zo zdravotných dôvodov a momentálne pracuje ako SBS pracovník v spoločnosti Y. a.s. vo Zvolene. V uvedenej spoločnosti sú vysoko prísne hygienické opatrenia, vďaka čomu sa oslabuje jeho imunitný systém. Plateniu výživného sa nevyhýba a uhrádza ho v pravidelných platbách. Žiadal, aby súd pri určovaní výšky výživného vychádzal z jeho reálnej mzdy.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k dovolaniu nesúhlasil so znížením výživného, ktoré by nebolo v najlepšom záujme maloletého. Od posledného rozhodnutia sa zvýšili potreby maloletého v dôsledku jeho rastu, školských a mimoškolských aktivít, vrátane nákladov na školské pomôcky, šport, kultúrne aktivity, stravu a ošatenie. Matka zabezpečuje každodennú starostlivosť o dieťa, vrátane jeho výchovy a dohľadu, zatiaľ čo otec sa na starostlivosti nad rámec určeného výživného nepodieľa a nehradí mimoriadne výdavky. V súčasnosti medzi otcom a dieťaťom neexistuje kontakt, čo znemožňuje iné spôsoby zabezpečenia potrieb.

5. Matka maloletého vo vyjadrení uviedla, že s dovolaním nesúhlasí a aj naďalej trvá na zvýšení výživného, ktoré je v najlepšom záujme dieťaťa. Matka uviedla, že aj napriek skutočnosti, že otec maloletého pracuje aj nočné smeny, víkendy, či sviatky na jeho výplatnej páske to nevidno, z čoho usudzuje, že jeho príjem je vyšší ako ten, ktorý uvádza. Od jej posledného vyjadrenia sa podmienky matky nezmenili a aj naďalej je evidovaná ako nezamestnaná. Otcovi na výživnom vznikol dlh k 31. decembru 2025 vo výške 1.020 eur a mimo výživného sa na výdavkoch maloletého nepodieľa a ani sa o neho nezaujíma. Žiadala, aby súd dovolanie otca zamietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“)] po zistení, že dovolanie bolo podané v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie otca treba podľa § 447 písm. e) CSP odmietnuť, a to pre nesplnenie procesnej podmienky dovolacieho konania, ktorej nedostatok dovolací súd nemôže odstrániť.

7. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské

právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

8. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019, sp. zn. 4Cdo/190/2019, č. R 39/2020 uvádza: „Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom.“

9. Z obsahu spisu predloženého najvyššiemu súdu na základe dovolania otca vyplýva, že dovolanie bolo spísané dovolateľom, ktorý nespĺňa podmienku vymedzenú v ust. § 429 ods. 2 písm. a) CSP, keďže dovolateľ nedisponuje vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa. Túto skutočnosť konštatoval dovolateľ - otec maloletého v samotnom dovolaní, ktorý uviedol, že má stredoškolské vzdelanie v odbore automechanik, avšak t. č. pre zdravotné problémy pracuje ako SBS pracovník. Z rozsudku odvolacieho súdu, sp. zn. 15CoP/53/2025 zo dňa 28. októbra 2025 je zrejmé, že otec maloletého v predmetnom rozsudku riadne poučený o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci ako aj o povinnosti zastúpenia advokátom v rámci dovolacieho konania. Zároveň bol dovolateľ v napadnutom rozsudku odvolacieho súdu riadne poučený aj o povinnosti spísania dovolania a iných podaní advokátom podľa § 429 ods. 1 CSP, čo v lehote do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania nespĺnil (pozri aj rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení pod č. 79/2018). Taktiež bolo v rámci poučenia uvedené, že dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

10. Vzhľadom k tomu, že dovolateľ nebol v dovolacom konaní zastúpený podľa § 429 ods. 1 CSP a nejde o žiadny z prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP, čím neboli splnené obligatórne náležitosti dovolania, hoci dovolateľ bol o povinnom zastúpení v dovolacom konaní riadne poučený, najvyšší súd dovolanie vo vzťahu k dovolateľovi odmietol podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania.

11. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.